

Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра романських мов та інтерлінгвістики

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

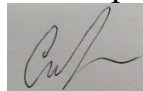
СИЛАБУС вибіркової навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітньо-професійна програма	Мова і література (французька). Переклад
Форма навчання	Денна
Курс	I
Семестр	II

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання кафедри
романських мов та інтерлінгвістики
№ 1 від 30 серпня 2021 року

Завідувач кафедри

О. В. Станіслав

Луцьк 2021

ЗМІСТ

- I. Опис навчальної дисципліни.
- II. Інформація про викладача.
- III. Анотація до курсу.
- IV. Мета та завдання навчальної дисципліни.
- V. Структура навчальної дисципліни.
- VI. Оцінювання курсу.
- VII. Політика курсу.
- VIII. Рекомендована література.

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	03 Гуманітарні науки 035 Філологія Мова і література (французька). Переклад Магістр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 90 годин / 3 кредити		Рік навчання 2
		Семестр 2
		Лекції 20 год.
ІНДЗ: немає		Самостійна робота 64 год.
	Консультації 6 год.	
		Форма контролю: залік
Мова навчання:		французька

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Гунчик Ірина Олексіївна
Науковий ступінь	Кандидат педагогічних наук, доцент
Вчене звання	Доцент кафедри романських мов та інтерлінгвістики
Посада	Доцент
Контактна інформація	irynagountchyk@gmail.com
Консультації	(посилання на електронний розклад)
	Відбуваються в день проведення інструктажу (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на електронну скриньку, зазначену в силабусі.

III. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Навчальна дисципліна "Психологічні аспекти професійної діяльності" належить до переліку дисциплін вільного вибору магістрів зі спеціальності 035 Філологія "Мова і література (французька). Переклад" і становить одну із основних ланок у підготовці фахівців-перекладачів.

Об'єктом вивчення курсу є активна навчально-пізнавальна діяльність студентів з опорою на перекладацький скоропис.

Предметом вивчення дисципліни є урахування індивідуально-психолінгвістичних особливостей пам'яті студента, їх кореляції з процесами запам'ятовування інформації та їх елементів перекладацького скоропису, що сприяють ефективній перекладацькій діяльності. Крім того, під час вивчення курсу увагу приділено перекладачу, який повинен в доступному обсязі володіти інформаційно-комунікативними технологіями при передачі інформації з рідної мови на іноземну і, навпаки, бути здатним зробити переклад більш ефективним, оскільки цього вимагає масова інформатизація суспільства.

Пререквізити та постреквізити. Підґрунтям для викладання курсу "Психологічні аспекти професійної діяльності" є врахування цілісного та системного наукового світогляду з використанням знань в сфері філософії, мовознавства, літературознавства, психології. При вивченні цієї дисципліни використовують знання, отримані з фонетики (обидві науки досліджують мовлення, однак предмети дослідження у них різні, однак дані фонетики важливі для психолінгвістичних досліджень процесів породження та сприйняття мовлення); граматики (система морфологічних категорій та форм, синтаксичних категорій і конструкцій, способи словотворення використовують у психолінгвістичних дослідженнях, що спираються на ідеї генеративної лінгвістики), мовознавства (загальні ознаки та функції мови), теорії мовної комунікації (вербальна і невербальна комунікації, моделі комунікації).

Набуті знання та уміння допоможуть співпрацювати з колегами: розвинути лінгвокреативне мислення для реалізації комунікативних і перекладацьких стратегій у нестандартних ситуаціях міжкультурної взаємодії, передбачити шляхи досягнення успіху у професійній діяльності.

IV. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основною **метою** навчального курсу є визначення психолінгвістичних засад перекладацького скоропису, як частини пізнавальної діяльності перекладача; опис перекладацького скоропису, як системи знаків, яка ґрунтується на смисловому аналізі змісту тексту; визначення складових елементів перекладацького скоропису, що сприяють ефективній перекладацькій роботі.

Основним **завданням** курсу є формування у здобувачів таких загальних і фахових компетентностей.

Загальні компетентності

- ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою усно.
- ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 3. Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 4. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 5. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 6. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 7. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

- ЗК 9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 10. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
ЗК 11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
ЗК 12. Толерантність і усвідомлена повага до різноманітних культур.

Фахові компетентності

- ФК 1. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати французьку мову в усній формі, у різних жанрово-стильових різновидах та регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
- ФК 2. Здатність до збирання й аналізу, інтерпретації та перекладу тексту.
- ФК 3. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією з галузі усного перекладу для роз'яснення професійних завдань.
- ФК 4. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та французькою мовами.
- ФК 5. Здатність здійснювати перекладознавчий аналіз текстів різних жанрів і стилів.
- ФК 6. Здатність до надання консультацій щодо дотримання норм літературної французької мови та культури мовлення.
- ФК 7. Здатність до організації ділової та міжкультурної комунікації.
- ФК 8. Здатність виконувати усний переклад різножанрових текстів високого рівня складності з урахуванням соціокультурних, семантико-стилістичних, лексико-граматичних і синтаксичних особливостей оригінального тексту.
- ФК 9. Здатність визначати стратегії для забезпечення ефективної перекладацької діяльності та володіти різними прийомами з метою здійснення якісного адекватного усного перекладу.

Результати навчання. Вивчення даного курсу сприяє тому, що студенти будуть:

- ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та французькою мовами усно, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати та інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
- ПРН 3. Організовувати процес навчання та самоосвіти.
- ПРН 4. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів, толерувати та поважати різноманіття культур.
- ПРН 5. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної перекладацької діяльності.
- ПРН 6. Розуміти основні проблеми перекладу та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

ПРН 7. Знати норми державної та іноземних літературних мов та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 8. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та французькою мовами.

ПРН 9. Використовувати французьку мову в усній формі, у різних жанро-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 10. Здійснювати перекладознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ПРН 11. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної спеціалізації з перекладу, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 12. Забезпечувати якісний усний переклад різножанрових текстів високого рівня складності з урахуванням соціокультурних, семантико-стилістичних, лексико-граматичних і синтаксичних особливостей оригінального тексту.

ПРН 13. Використовувати різні види стратегій та прийомів усного перекладу для здійснення ефективної перекладацької діяльності та якісного адекватного перекладу.

V. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

УВ – усна відповідь; ПЗ – практичне завдання

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Sujet et methodes de la psycholinguistique.						
Тема 1. Naissance et évolution de la psycholinguistique.	8	2	-	6		УВ/ПЗ 4
Тема 2. Les méthodes de la psycholinguistique.	9	2	-	6	1	УВ/ПЗ 4
Тема 3. Le niveau d'analyse.	9	2	-	6	1	УВ/ПЗ 4
Тема 4. La production verbale.	8	2	-	6		УВ/ПЗ 4
Тема 5. Processus automatiques et processus contrôlés.	9	2	-	6	1	УВ/ПЗ 4
Разом за модулем 1	43	10	-	30	3	20

Змістовий модуль 2. Fondements psycholinguistique de l'écriture cursive						
Тема 1. Fondements psycholinguistiques de l'interprétation consécutive à l'aide de l'écriture cursive	9	2	-	6	1	УВ/ПЗ 4
Тема 2. Particularités de l'interprétation consécutive à l'aide de l'écriture cursive	9	2	-	6	1	УВ/ПЗ 4
Тема 3. Sémantique des signes graphiques – symboles – idéogrammes de l'écriture cursive	8	2	-	6		УВ/ПЗ 4
Тема 4. Modèles psycholinguistiques de la sémantique des symboles graphiques en écriture cursive	13	2	-	10	1	УВ/ПЗ 4
Тема 5. Fonction pragmatique des symboles symboles – idéogrammes en écriture cursive	8	2	-	6		УВ/ПЗ 4
Разом за модулем 2	47	10	-	34	3	20
Разом	90	20	-	64	6	40
Види підсумкових робіт						Бали
Модульна контрольна робота						30
Залік						30
Всього						100

Завдання для самостійного опрацювання

Таблиця 4

№ з/п	Види завдань
1.	Опрацювання лекційного матеріалу.
2.	Опрацювання фахової франкомовної літератури з метою підготовки реферативних повідомлень та участі у дискусії.
3.	Підготовка практичних завдань.
4.	Робота з аудіо та відео матеріалами.
5.	Підготовка до підсумкової контрольної роботи.

VI. ОЦІНЮВАННЯ КУРСУ

Залік складається з двох частин:

- 1) написання залікової контрольної роботи (максимум – 30 балів) та
- 2) усна відповідь (максимум – 30 балів).

В оцінці знань студентів враховується:

- 1) достатність обсягу відповіді (повна, недостатньо повна, неповна);
- 2) обізнаність з основними поняттями, принципами, законами, правилами навчальної дисципліни;
- 3) логічність викладу матеріалу;
- 4) обґрунтованість власних міркувань;
- 5) уміння інтегрувати та диференціювати знання теоретичного матеріалу та застосовувати їх при виконанні практичних завдань.

Відповідь вважається *повною (30 балів)*, якщо студент повністю оволодів матеріалом, обізнаний з усіма поняттями і термінами навчального курсу і адекватно оперує ними під час відповідей на поставлені питання, а також посилається на наукові дослідження з навчальної дисципліни, ознайомлений зі спеціальною літературою; демонструє здатність аналізувати факти, аргументувати власні судження теоретичними і фактичними положеннями, підсумувати сказане висновками.

Відповідь вважається *недостатньо повною (20 балів)* за умов непоганого володіння знаннями з навчального предмету. Відповідь студента має бути правильною і обґрунтованою. Студент повинен продемонструвати знання теоретичного матеріалу, навички самостійної навчально-пізнавальної діяльності, здатність викладати матеріал в певній логічній послідовності. Допускаються незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння викладеного матеріалу.

Відповідь вважається *неповною (10 балів)*, якщо продемонстровані знання з предмету носять фрагментарний і поверхневий характер. Теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без глибокого осмислення, аналізу, порівняння, узагальнення. Студент обізнаний з літературними джерелами з навчальної дисципліни, але не може дати достатньо критичної їх оцінки; допускає суттєві помилки, які порушують логіку викладення матеріалу.

Залік вважається *нескладеним* за умов неправильної або неповної відповіді, яка свідчить про нерозуміння поставленого завдання. Студент не володіє понятійно-категоріальним апаратом, необізнаний з літературою з навчальної дисципліни і допускає грубі помилки у викладенні матеріалу.

Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка для заліку
90 - 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	

67 – 74	
60 – 66	
1 - 59	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VII. ПОЛІТИКА КУРСУ

- Студент повинен вчасно приходити на заняття. Викладач може не допустити студента до заняття, якщо він/вона спізнився без поважної причини.
- У випадку пропуску 5 чи більше лекційних / практичних занять без поважної причини, студент може бути не допущений до підсумкового контролю (екзамену).
- Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного та підсумкового контролю.
- Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення питань на лекційних і практичних заняттях.
- Студент може перескласти будь-яку тему практичного заняття.
- У випадку порушення норм академічної доброчесності під час виконання завдань поточного чи підсумкового контролю, студент отримає – балів.
- Якщо студент має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, студент має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету.
- Студент має право подати апеляцію на будь-яку отриману під час підсумкового контролю (контрольну роботу, тестове завдання) оцінку.
- Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, перед документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.
- Студент, який проходить підготовку з використанням елементів дуальної освіти, повинен чітко дотримуватися індивідуального плану відповідно до Положення про підготовку студентів у ВНУ імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти.

VIII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Белянин В. П. Введение в психолінгвістику. Москва: Высшая школа, 2001. 126 с.
2. Гунчик І.О., Волошин М.В. Прагматична функція числових символів-ідеограм при усному послідовному перекладі. Прикарпатський вісник. НТШ. Слово. Івано-Франківськ, 2018. № 4(48). С. 224-238.

3. Гунчик І.О., Волошин М.В. Моделі психолінгвістичного сприйняття семантики графічних символів перекладацького скоропису. Актуальні питання іноземної філології. Луцьк: СНУ імені Лесі Українки, 2018. №2. С.65-70.
4. Гунчик І.О., Михальчук С.О. Психолінгвістичні засади здійснення усного послідовного перекладу з опорою на перекладацький скоропис. Актуальні питання іноземної філології: науковий журнал. Луцьк.: СНУ ім. Лесі Українки, 2019. № 11. С.53-59.
5. Засєкін С. В. Психолінгвістичні аспекти перекладу. Луцьк: ВІСМ, 2006. 144 с.
6. Почепцов Г. Г. Теорія комунікації. Київ: КНУ, 1999. 308 с.
7. Гунчик І.О., Хайчевська Т.М. Особливості навчання послідовному перекладу з опорою на перекладацький скоропис. Актуальні питання іноземної філології. Луцьк: СНУ імені Лесі Українки, 2019. №10. С. 57-62.
8. Гунчик І.О., Андрієвська В.В. Технологія перекладацького скоропису у навчанні усному послідовному перекладу. Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Філологічні науки (мовознавство). Дрогобич, 2019. №11. С.32-35.
9. Гунчик І.О., Арцишевська О.Р. Семантика графічних знаків-символів-ідеограм перекладацького скоропису. Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. Романські мови. Том 32 (71) № 2 Ч. 1 2021. С. 262-268.
10. Ушакова Т. Н. Психолінгвістика. Санкт-Петербург: СпбУ, 2000. 218 с.
11. Bernicot J. Conversation, interaction et fonctionnement cognitif. Nancy: PUN, 2001. 197 p
12. Caron J. Précis de psycholinguistique. Paris: PUF, 1999. 286 p.

Додаткова література:

1. Засєкін С. В. Переклад у контексті психолінгвістики // Філологічні студії. Луцьк: Волинський академічний дім. 2004. № 1. С.34-41.
2. Bassano D., Champaud C. L'interprétation d'énoncés ,odaux de type assertif. Paris: PUF, 1983. 121 p.
3. Benveniste E. Problèmes de linguistique générale. Paris: Gallimard, 2000. 369 p.
4. Benveniste E. L'appareil formel de l'énonciation. Paris: Gallimard, 2006. 218 p.
5. Clément D. Syntaxe et compétence. Paris : DRLAN, 2005. 53–90 p.
6. Denhière G. Compréhension et souvenir de récits. Lille: Pul, 2003. 367 p.
7. François J. Cognition et langage. Grenoble, PUG, 2005. 117 p.